PROPOSICIÓN DO GRUPO MUNICIPAL DE COMPOSTELA ABERTA PARA O REDESEÑO DA FUTURA LIÑA DE ALTA TENSIÓN AO SEU PASO POLO SOUTO E PARA A DECLARACIÓN DESTE ESPAZO COMO ENIL

O Grupo Municipal de Compostela Aberta, ao abeiro do regulamento orgánico municipal do Concello de Santiago, presenta a seguinte proposición para o seu debate no Pleno. A proposta de acordo ten como obxectivo o redeseño do trazado da liña aérea de alta tesión ao seu paso polo Lugar do Souto para diminuir os impactos que o actual trazado significa, así como iniciar o procedemento de declaración do Souto como Espazo Natural de Interese Local (ENIL)

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS:

A Lei 5/2019, do 2 de agosto, do patrimonio natural e da biodiversidade de Galicia indica no seu Título II que son os Espazos naturais protexidos e en categorías se clasifican (Artigo 22), sendo unha delas o Espazo Natural de Interese Local (ENIL) tal e como desenvolve o seu Artigo 29:

> Artigo 29. Espazo natural de interese local
>
> 1. Son espazos naturais de interese local aqueles espazos integrados nun ou en varios termos municipais que polas súas singularidades sexan merecedores dalgún tipo de protección dos seus valores naturais a nivel local.
>
> 2. A responsabilidade e a competencia na xestión destes espazos corresponderalles ás entidades locais, no seu ámbito territorial respectivo.
>
> 3. As entidades locais poderán constituír consorcios, mancomunidades ou outras modalidades asociativas para a xestión destes espazos e poderán subscribir acordos de cesión total ou parcial da súa xestión con entidades de custodia do territorio, sen que os ditos acordos alteren o réxime de responsabilidade previsto na alínea anterior.
>
> 4. Estes espazos non se considerarán incluídos na Rede galega de espazos protexidos, e a súa declaración como espazos naturais protexidos non implicará a asignación de recursos da Comunidade Autónoma de Galicia, aínda que poderán ter preferencia na obtención de axudas para a súa conservación e xestión.

> 5. Nestes espazos promoverase o desenvolvemento de actuacións de educación ambiental e uso social do ambiente.
>
> 6. A declaración dun espazo natural de interese local en terreos de propiedade privada requirirá a conformidade expresa das persoas propietarias ou titulares dun dereito de uso.

No capítulo III dese mesmo Título detállanse os procedementos de declaración dos espazos naturais protexidos indicando o Artigo 39.2 o seguinte:

> 2. O procedemento de declaración dun espazo natural de interese local ou dun espazo privado de interese natural iniciarase por instancia dunha das partes mediante a presentación da documentación prevista nos artigos 40 e 64.

Sendo o Artigo 40 onde se descrebe a tramitación doprocedemento de declaración dun espazo natural protexido para o que se requirirá a elaboración dunha memoria que describa o espazo, xustifique a proposta e indique o rexime de protección que se aplicará. Esta memoria acompañarase, de ser o caso, da seguinte documentación:

> a) a acreditación da conformidade das persoas propietarias ou titulares dun dereito de uso no caso de espazos naturais de interese local e espazos privados de interese natural que inclúan terreos de propiedade privada, e
>
> b) o acordo do Pleno do concello ou dos concellos correspondentes, no caso dun espazo natural de interese local.

No caso de Santiago non contamos aínda con ningún espazo natural con este nivel de protección, a pesar de existir dentro dos nosos limites municipais varios lugares de grande riqueza ambiental. Un destes é o lugar do Souto, nas inmediacións da Silvouta, entre as parroquias de Laraño e Villestro, e xa limitando co veciño concello de Ames, unha contorna de enorme valor patrimonial, arqueolóxico e etnográfico ademais de natural. Este espazo segue sen contar coa declaración de ENIL, a pesar de que na sesión plenaria do 29 de xullo de 2019 aprobouse unha moción presentada polo grupo municipal de Compostela Aberta na que se recollía o seguinte acordo:

1. *Instar a Xunta de Galicia a declarar O Souto como Espazo Natural de Interese Local (ENIL) de xeito provisional.*

2. *Instar ao órgano municipal competente a elaborar e presentar, nun prazo non superior a dous anos desde a declaración provisional, o plan de conservación deste espazo.*

Transcorrido tres anos desde a celebración desa sesión plenaria descoñécese se o goberno municipal está levando adiante ou non algún trámite co obxectivo de impulsar a declaración do Souto como

ENIL. A pesar de que no pasado pleno ordinario de setembro do 2020 a concelleira Mila Castro declaraba o seguinte, a resposta dunha pregunta de Compostela Aberta:

> *"xa tivemos conversas coa Dirección Xeral de Patrimonio Natural, concretamente con Servizo de Conservación de espazos naturais e seguindo as instrucións que nos deron, estamos recopilando información a nivel de estudos que ten o Concello que xa se fixeran da zona (...) son estudos que están a valorar os técnicos coa crenza que serán insuficientes co cal teremos que xestionar, con algunha asistencia, técnica novas aportacións. En calquera caso, engadir que vai ser dificultoso persuadir aos titulares privados, pero unha vez que teñamos todo en orden e unha vez que se producira esta declaración de ENIL, haberá un prazo de dous anos para presentación dun plan de xestión. Ímolo intentar, pero a cousa está complicada"*

Xa máis recentemente, o pasado 22 de agosto de 2022 publicouse no DOG nº128 o Acordo do 8 de agosto de 2022 da Xefatura Territorial da Coruña da Vicepresidencia Primeira e Consellería de Economía, Industria e Innovación, polo que se somete a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a declaración de utilidade pública, en concreto, a necesidade de urxente ocupación que iso implica, a autorización administrativa de construción, o estudo de impacto ambiental (EIA) e o proxecto de interese autonómico (PIA) do proxecto Liña aéreo-subterránea 220 kV SET PE A Picota 220 kV – SET colectora Nova, nos concellos de Mazaricos, Negreira, A Baña, Ames e Santiago de Compostela (A Coruña), (exp. IN408A 2020/151)

Unha parte do devandito proxecto discorre polo termo municipal de Santiago de Compostela, cunha lonxitude de 3,723 metros e despregándose trazado aéreo en simple circuíto ao longo de 2,275 km mediante a instalación de 14 apoios e liña subterránea nos restantes 1,440 km ate a SET Colectora Nova. O obxectivo desta instalación é a evacuación da enerxía eléctrica xerada polos parques eólicos "A Picota" e "A Picota II" en Mazaricos a través do SET 30/220 "PE A Picota 220kV" cara a a SET Colectora "Nova" en Santiago de Compostela.

Un trazado que discorre polo Souto, a pesar do seu valor patrimonial, arqueolóxico e etnográfico ademais de ambiental. Nesta zona concéntranse bosques mestos de carballo, loureiro e freixo, charcas oligotróficas e eutróficas, e brañas. Salientar tamén que acolle tres especies de fauna protexidas pola Directivas Europeas: a papuxa do mato, a lontra e o caracol de Quimper. Conta ca segunda masa forestal de especies autóctonas do Concello en tamaño por detrás da de San Xoán de Fecha na que atopamos exemplares de ate 3,90 m de diámetro

Tamén conta cun importantísimo patrimonio etnográfico entre o que atopamos o petróglifo do Souto, a ponte Carbita, ponte medieval que cruzaba o Río Sar un pouco máis arriba do Castro de Quistiláns (Castro de Mirás), os restos da fábrica de papel do Pego, do S.XIX e o castro de Mirás de Arriba (Quistiláns), da Idade de Ferro, todos eles elementos patrimoniais catalogados pola Xunta de Galicia xunto co xacemento da Silvouta, datado na idade de bronce descuberto durante as obras de instalación do gasoduto, tal como recolle o número 34 da revista Traballos de Arqueoloxía e Patrimonio

Malia as características descritas, o proxecto prevé a instalación de 7 apoios dentro do espazo con alturas moi por encima dos 20 metros e con catro cimentacións de formigón cada un deles. Estes afectan directamente ás masas de caducifolias autóctonas e aos seus exemplares senlleiros así como ao xacemento da Silvouta (apoios nº 159-160), alén dos impactos xerais sobre a biodiversidade e especies protexidas descritas no espazo

Dado o singular valor ambiental e paisaxístico deste espazo, a instalación destes equipamentos terán un impacto importante na súa biodiversidade, na súa configuración paisaxística e nas afeccións a fauna e flora, alén de deturpar o significado da súa futura declaración de Espazo natural de Interese Local. A previsión de trazado soterrado no último 1.5 km en paralelo a autovía AG-56, coincidindo cos limites do Lugar do Souto fai aínda máis incomprensible este proxecto ao non terse considerado ampliar este soterramento.

Por todo o anterior, o Grupo Municipal de Compostela Aberta presenta á consideración do Pleno os seguintes **ACORDOS:**

1. **Instar á Xunta de Galicia a redeseñar o trazado da liña aérea ao seu paso polo Lugar do Souto para realizala soterrada en paralelo a autovía AG-56 e diminuir os impactos que o actual trazado significa.**
2. **Instar ao órgano municipal competente a iniciar o procedemento de declaración O Souto como Espazo Natural de Interese Local (ENIL)**

Santiago de Compostela, 15 de Setembro de 2022

Xan Duro Fernández

Concelleiro do grupo municipal de Compostela Aberta

AO ALCALDE DO CONCELLO DE SANTIAGO DE COMPOSTELA